

Tenderpoints och smärtrösklar som prediktorer för långvarig generell smärta och hälsorelaterad livskvalitet i en longitudinell studie med sju års uppföljning

Emma Jakobsen MD, Stefan Bergman MD, PhD, Docent, FoU-centrum Spenshult, Oskarström

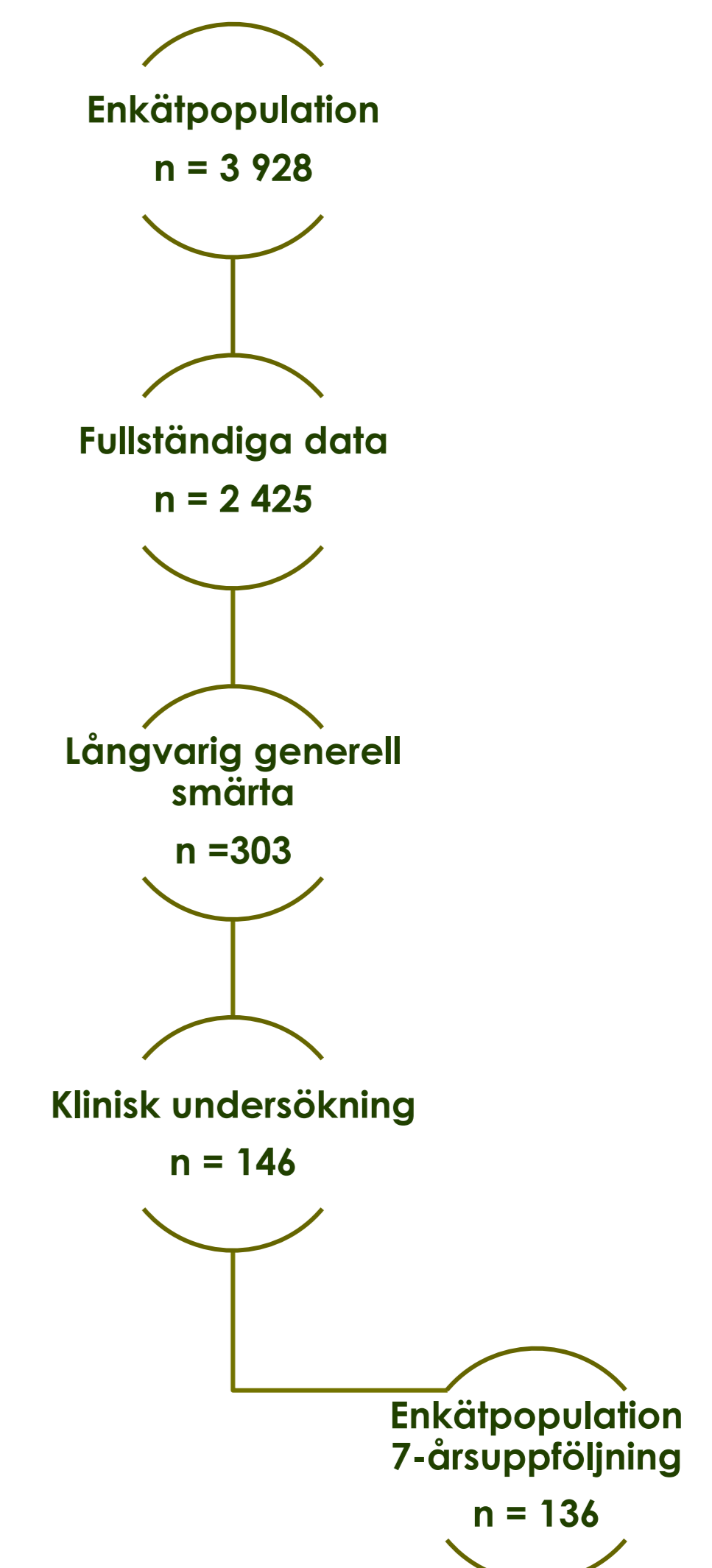
Bakgrund och Syfte

Prevalensen av långvarig generell smärta i den allmänna befolkningen beräknas till 4.2 % - 13.3 % (1). Smärta hos individen predikterar för fortsatt smärta i framtiden (2, 3). Långvarig generell smärta anses bero på en centralt störd smärtmodulering (4).

Fibromyalgi kan betraktas som en svår form av långvarig generell smärta. Tidigare har ömhet på specifika punkter, tenderpoints, använts som ett mått på en patologisk ömhet, allodyni, för att identifiera personer med fibromyalgi (5).

De nya kriterierna (ACR-2010) definierar fibromyalgi utifrån en poängskala som omfattar självrapporterad smärtutbredning samt andra symptom, exempelvis fatigue (sänkt vitalitet) och att inte känna sig utvilad efter sömn (6).

Syftet med denna studie var att undersöka det långsiktiga sambandet mellan klinisk ömhet (tenderpoints, smärtrösklar) samt smärtutbredning och smärta respektive hälsorelaterad livskvalitet mätt med SF-36.

Resultat

Kliniska värden baseline	Långvarig generell smärta		SF-36 fysisk funktion		SF-36 vitalitet		SF-36 mental hälsa	
	OR	(95% CI)	OR	(95% CI)	OR	(95% CI)	OR	(95% CI)
0-3 Tender Points	1.00		1.00		1.00		1.00	
4-18 Tender Points	3.89	(1.67-9.08) *	2.63	(1.11-6.22) *	1.19	(0.55-2.58)	1.41	(0.65-3.06)
Smärtröskel $\geq 3,6$ kg/cm ²	1.00		1.00		1.00		1.00	
Smärtröskel $< 3,6$ kg/cm ²	5.24	(2.17-12.66) *	1.95	(0.82-4.66)	2.54	(1.12-5.77) *	3.20	(1.38-7.45) *
Ej långvarig generell smärta	1.00		1.00		1.00		1.00	
Långvarig generell smärta	32.42	(7.51-139.94) *	4.58	(1.48-14.15) *	3.33	(1.21-9.15) *	2.10	(0.79-5.60)

* = p<0,05

Slutsats

- Smärta och ömhet har ett långsiktigt prognostiskt värde i bedömningen av patienter.
- De individer som hade generell ömhet; ≥ 11 tenderpoints (n=12), vid baseline hade samtliga långvarig generell smärta (ACR-90) samt en sämre SF-36 vitalitet än medelvärdet för gruppen vid 7-års uppföljningen.
- Ömhet på 4 eller fler tenderpoints har ett starkt samband med långvarig smärta 7 år senare.

1. Mourão AF, Blyth FM, Branco JC. Generalised musculoskeletal pain syndromes. *Best practice & research. Clinical rheumatology*. 2010;24(6):829-40. 2. Bergman S, Herrström P, Jacobsson LT, Petersson IF. Chronic widespread pain: a three year followup of pain distribution and risk factors. *The Journal of rheumatology*. 2002;29(4):818-25. 3. Kamaleri Y, Natvig B, Ihlebaek CM, Benth JS, Bruusgaard D. Change in the number of musculoskeletal pain sites: A 14-year prospective study. *Pain*. 2009;141(1-2):25-30. 4. Clauw DJ, Arnold LM, McCarberg BH. The science of fibromyalgia. *Mayo Clinic proceedings*. Mayo Clinic. 2011;86(9):907-11. 5. Wolfe F, Clauw DJ, Fitzcharles M-A, et al. The American College of Rheumatology preliminary diagnostic criteria for fibromyalgia and measurement of symptom severity. *Arthritis care & research*. 2010;62(5):600-10. 6. Wolfe F, Clauw DJ, Fitzcharles M-A, et al. The American College of Rheumatology preliminary diagnostic criteria for fibromyalgia and measurement of symptom severity. *Arthritis care & research*. 2010;62(5):600-10.